

TAMPERE.
FINLAND

Tampereen kaupungin hankintatoimen tilannekatsaus ja hankinnan strategisten painopisteiden päivittäminen

Kaupunginhallitus 27.4.2026

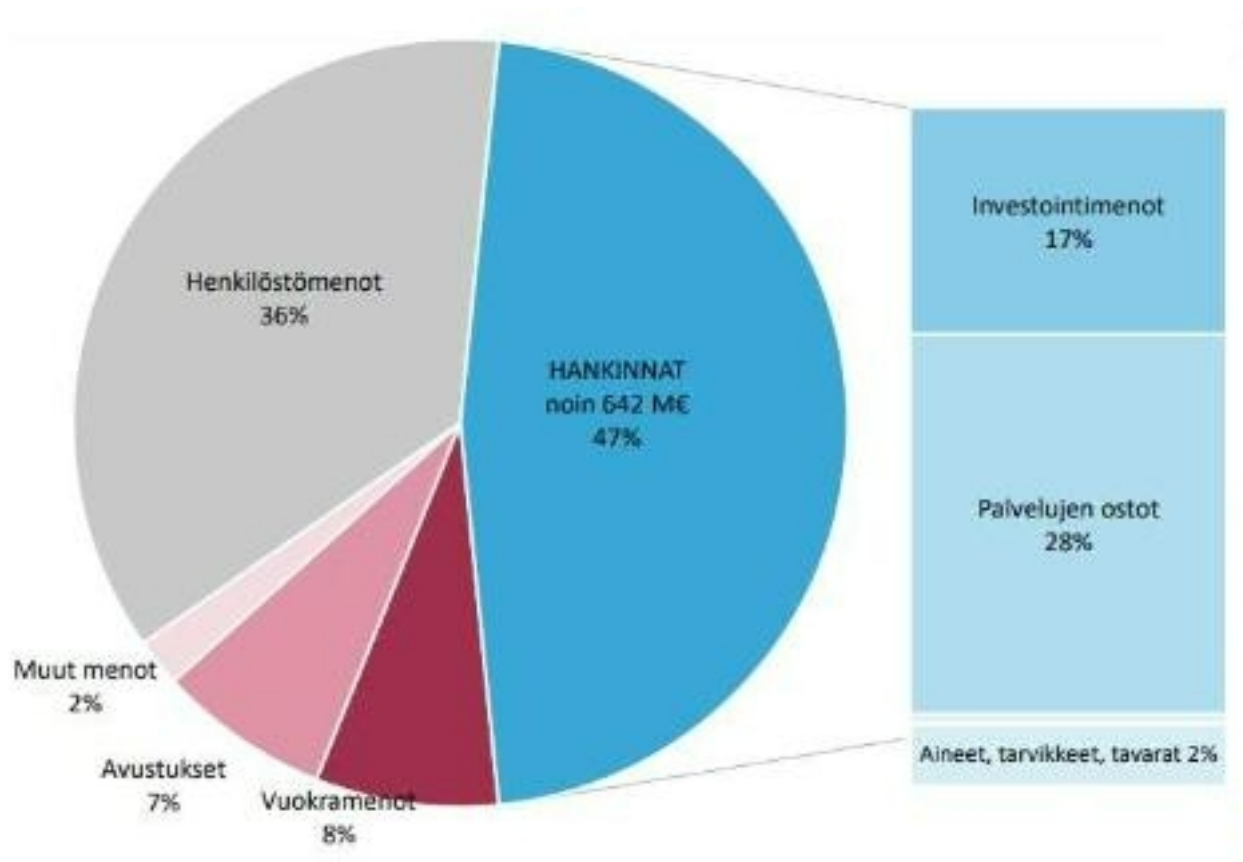
Johtaja Reija Linnamaa,
Talousjohtaja Mikko Koskela,
Hankintajohtaja Kari Paju

Esityksen sisältö

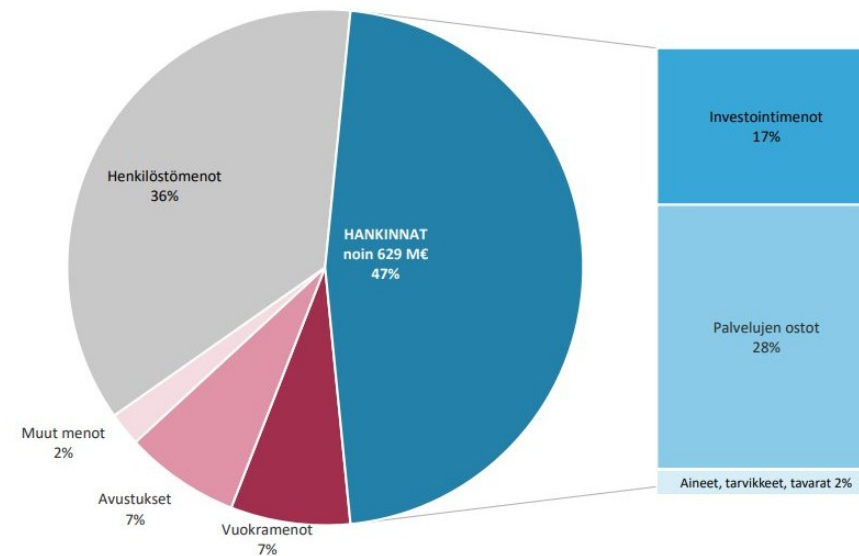
1. Tampereen kaupungin hankintatoimen tilannekatsaus
 - Kaupunginhallitus saa tiedoksi tilannekatsauksen
2. Kaupungin hankinnan strategiset painopisteet 2026-2029
 - Kaupunginhallitus hyväksyy päivitetyt kaupungin hankinnan strategiset painopisteet 2026-2029

Hankintojen taloudellinen merkitys

Hankintojen osuus talousarvion menoista 2026



2025 osuus talousarviossa



Hankintojen toteuma 2025

Aineet, tavarat, tarvikkeet	22,1 milj. €
Palvelujen ostot	370,9 milj. €
Investoinnit	229,6 milj. €
Yhteensä	622,6 milj. €

Toimittajat

Tulokselliset
hankinnat

Palvelualueet vastaavat palvelujen järjestämisestä kuntalaisille, sen strategisesta ohjaamisesta sekä **ulkoisen palvelutuotannon tuloksellisesta johtamisesta ja hallinnasta.**

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN
PALVELUALUE

ELINVOIMAN
PALVELUALUE

SIVISTYSPALVELUJEN
PALVELUALUE

KONSERNIHALLINTO

Hankintapalvelut vastaa hankintatoimen kategoriajohtamisen **tuloksellisuudesta**, hankintatoimen **suunnitelmallisesta kehittämisestä ja seurannasta**, sekä hankintojen **lainmukaisuudesta**. Hankintapalvelut **tukee palvelualueita** hankintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä toimittajien ja sopimusten hallinnassa sekä kilpailuttaa kaupungin kynnysarvon ylittävät hankinnat.

HANKINTAPALVELUT

ICT

Infran
rakentami-
nen ja
kunnossa-
pito

Palvelut
kuntalaisille
ja yrityksille

Liikkuminen

Tavarat

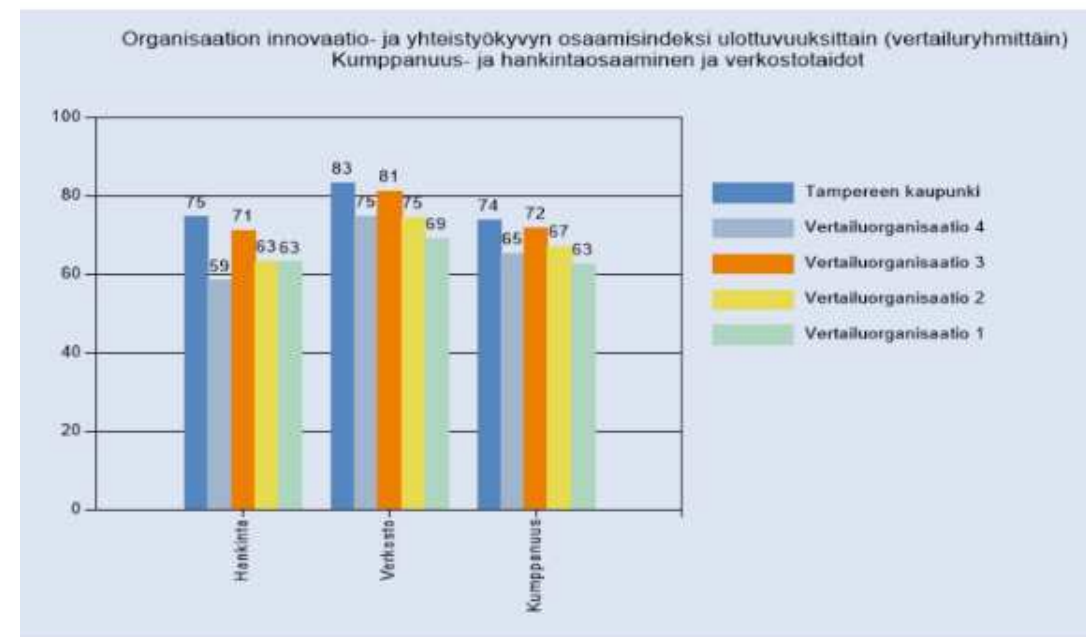
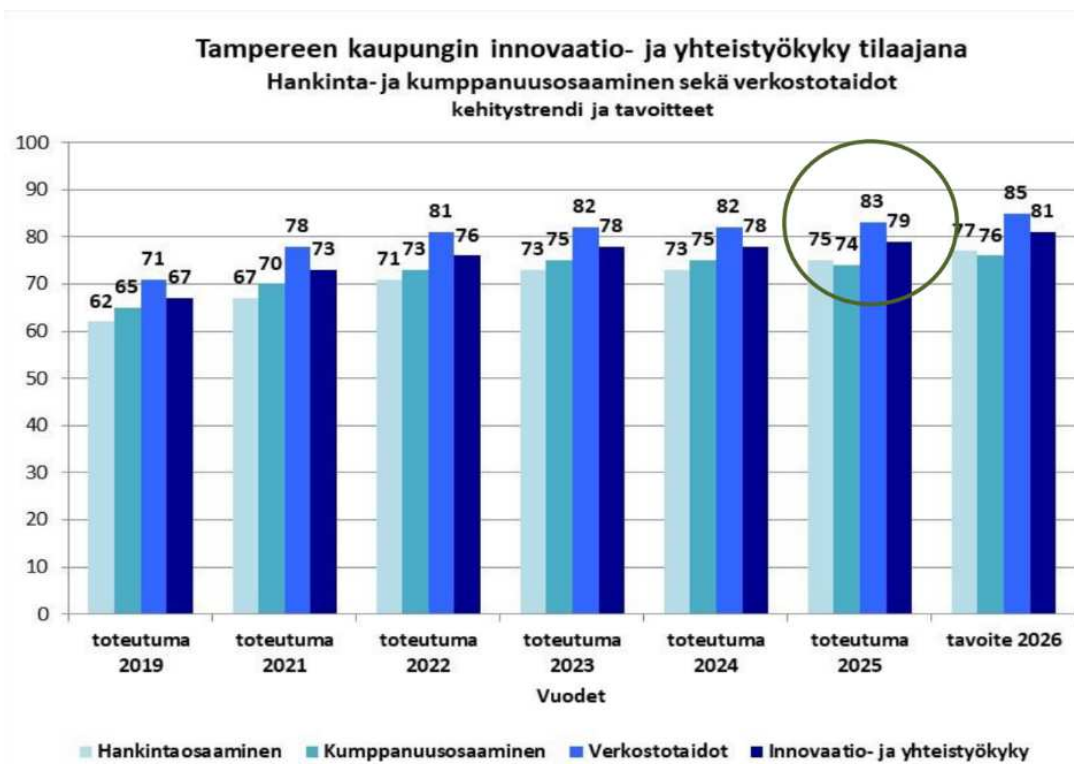
Asian-
tuntija- ja
tuki-
palvelut

Tilojen
rakentami-
nen ja
ylläpito

HANKINTAVERKOSTO
- Yhteinen kehittäminen

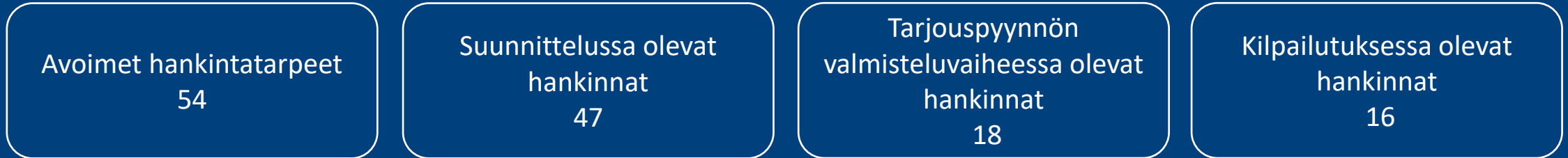
Kaupungin innovaatio- ja yhteistyökyky tilaajana

Tampereen innovaatio- ja yhteistyökyky koetaan toimittajien näkökulmasta hyvänä tai erittäin hyvänä. Mittauksen tulos on noussut viime vuodesta. Erittäin paljon arvostetaan kaupungin yhteistyötä.

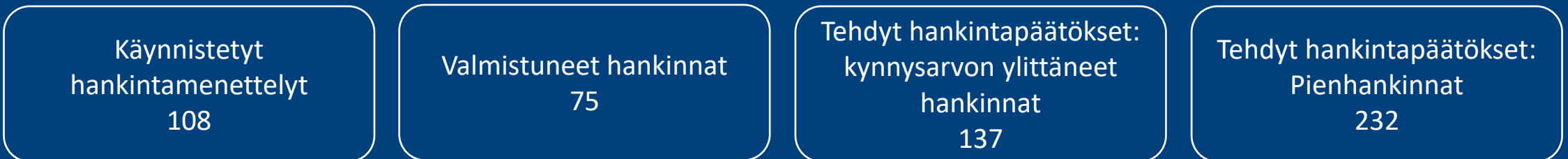


Hankintojen tilannekuva

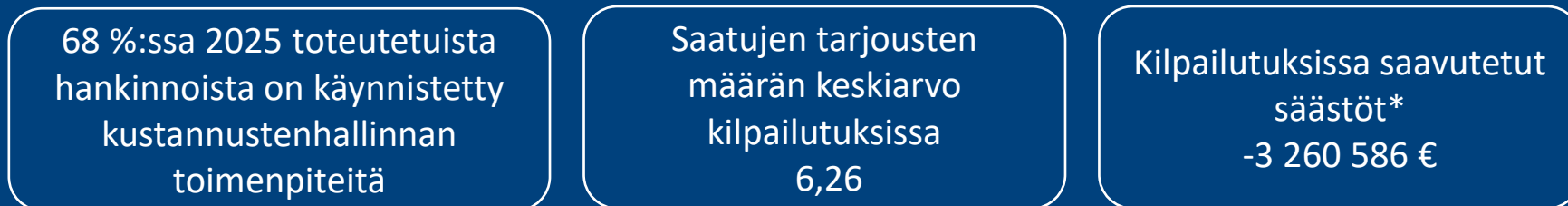
Hankintojen määrät hankintaprosessin vaiheittain (tilanne tammikuu 2026)



2025 toteutuneet

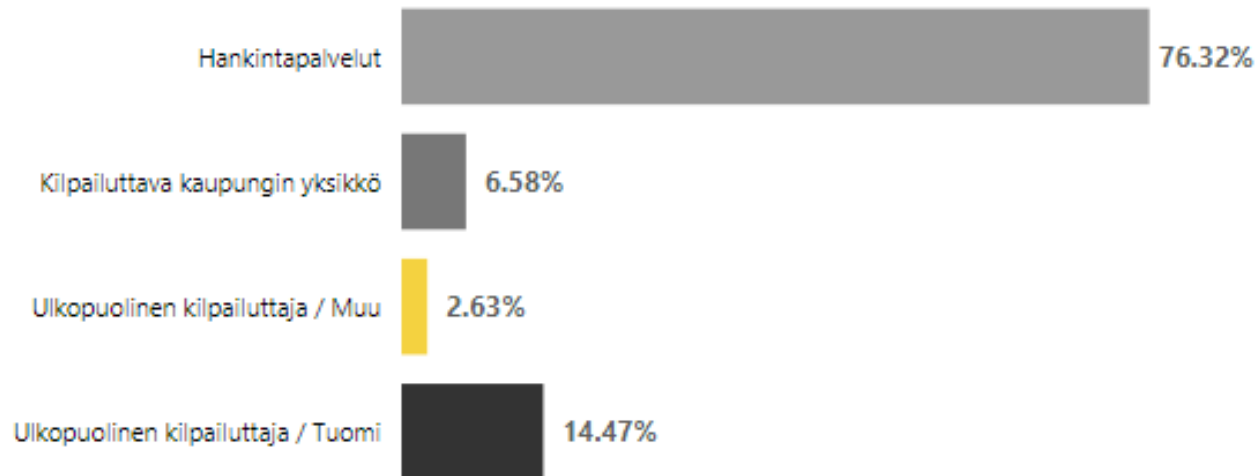


Tuloksia



Hankintatoimen muutos

Hankintatapa*



- Konsernihallinnon hankintapalvelut ovat keränneet tietoa hankintatarpeista, varmistavat hankintojen suunnittelussa strategisten tavoitteiden, kustannusten huomioimisen ja lain mukaisuuden. Tämä on parantanut hankintojen tilannekuvan muodostamista ja kaupungilla on paremmin kyky ohjata hankintoja.
- Hankintapalvelut kykenee paremmin tukemaan ja neuvomaan hankinnoissa yksiköitä, kuin vastaavasti Tuomi Logistiikka aiemmin. Tämä on johtanut parempaan hankintojen lainmukaisuuteen.
- Hankintapalvelut kilpailuttavat kynnysarvot ylittävät hankinnat tehokkaasti. Kilpailutusten läpimenoaika on ollut n. 101 päivää. (Tuomessa 121 päivää).
- Hankintamäärät ovat nousseet selvästi verrattuna Tuomi Logistiikan aikaan. Erityisesti ICT-kategorian hankintoja on kilpailutettu enemmän kuin Tuomella oli keskimäärin vuodessa.
- Tuomi Logistiikka Oy toimii edelleen luotettuna kumppanina osassa kilpailutuksista sekä yhteishankinnoissa.
- Kaupungin hankintapalvelut on kilpailuttanut vuonna 2025 n. 76 % kaikista kaupungin kynnysarvon ylittävistä hankinnoista.

Ajankohtaista hankintojen kehittämisessä

- Hankintalain uudistukseen varautuminen kaupungissa
- Hankintatietovarantoa koskevaan lakiin valmistautuminen
- Strategisten painopisteiden toimenpidesuunnitelmien laatiminen ja painopisteiden edistäminen kaupungissa
- Kustannushallinnan toimenpiteiden edistäminen
- Markkinoiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen
- Hankintaprosessin tehostaminen

Hankinnan strategisten painopisteiden seuranta

Painopisteet hyväksytty KH 12.12.2022 § 494

Hiilineutraaleja ja vastuullisia tekoja

Hankimme tuotteet ja palvelut ilmaston, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta vastuullisesti sekä toimimme edelläkävijänä kestävässä hankinnoissa

Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartan toimenpiteet ovat pääosin edenneet suunnitellusti.

HANKINNOILLA TYÖLLISTETTYJÄ

109

lähde Tykas

IHMISOIKEUKSIEN JA TYÖELÄMÄN PERUSOIKEUKSIEN NOUDATTAMINEN
- Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitte et -sopimusliite on otettu käyttöön

Kokonais-

taloudellisuutta

Olemme edelläkävijöitä hankintojen tuloksellisuudessa. Hankimme kustannusten, laadun sekä vaikutusten näkökulmasta optimaalista lopputulosta, vastinetta rahalle

HANKINTOJEN TULOSELLISUUSMITTARIT

Edelläkävijyyttä ja elinvoimaa

Teemme rohkeasti uudenlaisia ja vaikuttavia hankintoja kaupunkiseudun markkinoiden elinvoimaisuutta ja innovatiivisuutta edistäen

INNOVAATIO- JA YHTEISTYÖKYKY-INDEKSI
79

INNOVATIIVISTEN HANKINTOJEN OSUUS
9 %

Lähde Tutkihallintoa.fi

PK-YRITYSTEN OSUUS SOPIMUS-KUMPPANEISTA
50 %

PIRKANMAALAISTEN TOIMITTAJIEN OSUUS SOPIMUS-KUMPPANEISTA
40 %

Kaupungin hankinnan strategiset painopisteet 2026-2029

Hankinnan strategisten painopisteiden päivitys

- Painopisteet pohjautuvat päivitettyyn Tampereen strategiaan 2035
- Painopisteitä on uudistettu huomattavasti
- Kolmen painopiteen sijaan esitetään nyt neljää painopistettä
- Talouden tasapainon huomioiminen edellyttää hankintatoimen vahvempaa ohjausta
- Painopisteiden toimenpiteet ovat aiempaa konkreettisempia
- Toimenpiteille on suunniteltu selkeät mittarit seurannan tueksi
- Otettu mukaan Tampereen hankinnan tarina
- Painopisteiden esityksen rakenne on päivittynyt: painopiste, tavoite, merkittävyyden perustelu sekä toimenpiteet valtuustokaudelle

Kaupungin hankintojen tarina

Tampereen tulevaisuus tehdään yhdessä, ja jokainen tamperelainen on osa tätä voimaa. Hankinnat ovat yksi keskeisistä välineistä, joilla strategia muuttuu teoiksi. Tampereen kaupungin hankinnoilla ohjataan yli 600 miljoonaa euroa palveluihin, urakoihin ja tuotteisiin, jotka vaikuttavat jokaisen tamperelaisen arkeen.

Hankinnoilla saadaan aikaan muutakin kuin pelkkiä sopimuksia, sillä jokainen sopimus on mahdollisuus:

Hyvinvointiin: hankinnat edistävät sosiaalista vastuullisuutta ja työllisyyttä, osallisuutta sekä palvelujen vaikuttavuutta.

Ympäristötekoihin: hankinnoilla otetaan askeleita kestävämmän huomisen puolesta.

Innovaatioihin: uudet toimintamallit ja palvelut tekevät arjesta sujuvampaa.

Tampereen kaupungin hankinnan strategiset painopisteet suuntaavat kaupungin hankintojen kehittymistä ja ohjaavat kaupungin arjen hankintatyötä. Hankinnan strategiset painopisteet ohjaavat lautakuntien hankintalinjauksia ja ne tarkentuvat kategoriasuunnitelmien tavoitteiksi. Painopisteiden toteutumista seurataan ja kehityksestä raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle osana hankintatoimen tilannekatsausta.

Kaupungin hankinnan strategiset painopisteet

Taloudellista
vakautta

Kaupungin hankinnat tukevat talouden tasapainoa

Vaikuttavaa
uudistumista

Kaupungin hankinnoilla tuotetaan lisäarvoa kaupunkilaisille ja yhteiskunnalle

Ekologista ja
sosiaalista
kestävyyttä

Kaupungin hankinnat edistävät ilmasto- kiertotaloustavoitteita, luonnon monimuotoisuutta ja sosiaalista vastuullisuutta

Toimintavarmuutta

Kaupungin hankinnoissa turvataan toiminnan jatkuvuus

Taloudellista vakautta

Kaupungin hankinnat tukevat talouden tasapainoa

- Hankintojen merkitys talouden vakauttamisessa on keskeinen haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Julkisissa hankinnoissa on tutkimusten mukaan huomattavaa säästöpotentiaalia, joten kaupungin tulee aktiivisesti etsiä keinoja hankintojen elinkaaren aikaisen taloudellisen kestävyuden parantamiseksi.
- Kaupungin tulee järjestää toiminta taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaasti. Tähän tarvitaan analysoitua tietoa toteutusvaihtoehdoista ja markkinoiden kyvystä tuottaa palveluita tehokkaasti.
- Talouden pitkän aikavälin kestävyttä voidaan vahvistaa tukemalla omalta osaltamme markkinoiden toimivuutta, alueen elinvoiman kasvua sekä torjumalla harmaata taloutta. Näitä voidaan edistää madaltamalla osallistumiskynnystä julkisiin hankintoihin, viestimällä hankinnoista sekä varmistamalla kilpailu hankinnoissa.
- Taloudellisen vakauden saavuttaminen edellyttää talouden reunaehtojen huomioimista hankinnoissa ja voi edellyttää kaupunkia tekemään arvovalintoja strategisten tavoitteiden välillä.

Taloudellista vakautta edistävät toimenpiteet

Toimenpide

Mittari

Tehdään kaupungin hankinnoissa tarkkaa tarveharkintaa ja hankintojen suunnittelussa varmistetaan hankinnan kokonaistaloudellisuus

Palvelujen ostot, aineet, tavarat ja tarvikkeet sekä investoinnit suhteessa Tampereen asukaslukuun

Kaupungissa arvioidaan aktiivisesti erilaisten tuottamistapojen (Make or Buy) ja toteutusmuotojen hyötyjä ja vaikutuksia

Systemaattinen toteuttamistapa arviointiin on määritelty ja käytössä

Luodaan ja ylläpidetään kilpailua hankinnoissa

Saatujen tarjousten määrä kilpailutuksissa

Varmistetaan, että kaupungin hankinnat ovat houkuttelevia eri kokoisille tarjoajille ja mahdollistavat elinvoiman kasvua

Pk-yritysten osuus sopimuskumppaneista

Pirkanmaalaisten yritysten osuus tarjoajissa

Vaikuttavaa uudistumista

Hankinnoilla tuotetaan lisäarvoa kaupunkilaisille ja yhteiskunnalle

- Kireä taloustilanne edellyttää, että jokainen hankintoihin käytetty euro käytetään mahdollisimman tehokkaasti tuottaen samalla mahdollisimman suuren hyödyn sekä kuntalaisille että yhteiskunnalle. Hankintojen vaikuttavuutta voidaan vahvistaa kiinnittämällä huomiota suoritteiden lisäksi hankinnoilla aikaansaataviin tuloksiin ja vaikutuksiin, jolloin julkisten varojen käyttö tehostuu ja arvo kasvaa.
- Vaikuttavien hankintojen perusta on asiakastarpeiden ja toimintaympäristön tuntemus. Asiakkaiden ja sidosryhmien osallistuminen hankintoihin varmistaa, että hankitut palvelut ja ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia.
- Kaupungin haasteet monimutkaistuvat ja niiden ratkaisemiseksi tarvitaan uusia tapoja järjestää ja tuottaa palveluita. Yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa mahdollistaa entistä parempien ja innovatiivisempien ratkaisujen aikaansaamisen kaupunkilaisille sekä kaupungin toiminnan tehostumisen. Kaupungin roolina on yhä useammin toimia mahdollistajana ja alustana kaupungissa tapahtuvalle kehitykselle. Muutos edellyttää uudenlaisia kumppanuuden muotoja.
- Lisäarvon tuottaminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen edellyttävät hankintojen ja ostettujen palvelujen tiedolla johtamisen kyvykkyyden parantamista läpi organisaation.

Vaikuttavaa uudistumista edistävät toimenpiteet

Toimenpide

Varmistetaan kaupungin hankintojen lisäarvo lisäämällä vaikuttavuus- ja tulosperusteisia hankintoja

Haetaan rohkeita ratkaisuja toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi yhteistyössä markkinoiden ja muiden sidosryhmien kanssa

Mittari

Vaikuttavuus- ja tulosperusteisten hankintojen määrä

Innovatiivisten hankintojen osuus

Tehtyjen markkinakartoitusten osuus

Ekologista ja sosiaalista kestävyyttä

Kaupungin hankinnat edistävät ilmasto- ja kiertotaloustavoitteita, luonnon monimuotoisuutta ja sosiaalista vastuullisuutta

- Globaalit kestävyysaasteet edellyttävät aktiivisia toimenpiteitä. Kaupungilla on keskeinen rooli kestävän kaupunkiyhteisön rakentamisessa ja hankintojen kautta voidaan ohjata markkinoita kehittymään vastuullisempaan suuntaan.
- Kaupunki on sitoutunut ilmastonmuutoksen hillintään sekä edistämään luonnon monimuotoisuutta ja kiertotaloutta. Näiden tavoitteiden toteutumista voidaan vauhdittaa hankintojen kautta. Erityisesti rakentamisen, liikkumisen, ICT:n, energian sekä elintarvikkeiden ja ruokapalvelujen hankinnoilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, joten niissä ekologiseen kestävyYTEEN on tärkeää panostaa.
- Koska toimitusketjuihin saattaa liittyä riskejä ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien loukkauksista, kaupunki edellyttää toimittajiltaan sitoutumista sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin. Ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäytön torjuntaan on kiinnitettävä erityistä huomiota riskitoimialoja koskevissa hankinnoissa.
- Kaupunki on suunnannäyttäjä hankinnoilla työllistämisessä. Hankinnoissa käytettävällä työllistämisehdolla voidaan torjua eriarvoistumiskehitystä ja uudistaa elinkeinoelämää kestävästi.

Ekologista ja sosiaalista kestävyttä edistävät toimenpiteet

Toimenpide	Mittari
Edistetään strategisia ilmasto-, kiertotalous- ja luonnon monimuotoisuustavoitteita hankinnoissa	Ilmasto-, kiertotalous- ja luonnon monimuotoisuuskriteerien käyttö kilpailutuksissa
Varmistetaan hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien toteutuminen toimitusketjussa	Sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteiden käyttö hankinnoissa
Edistetään hankinnoilla muita heikommassa työmarkkina- asemassa olevien henkilöiden työllistymistä	Työllistämisehdon käyttö hankinnoissa

Toimintavarmuutta

Kaupungin hankinnoissa turvataan toiminnan jatkuvuus

- Globaalin turvallisuusympäristön muutokset sekä kansainvälisen talouden epävakaus lisäävät epävarmuutta ja vaativat kaupungeilta entistä vahvempaa varautumista. Kaupungin palvelujen tulee olla kriisinkestäviä ja jatkuvuudenhallinnan merkitys on korostunut.
- Geopoliittinen epävarmuus, kauppapoliittiset jännitteet sekä kansainväliset poliittiset muutokset voivat aiheuttaa eritasoisia haasteita hankintoihin. Näitä voivat olla esimerkiksi tuotteiden ja palvelujen saatavuuden heikkeneminen, hintojen nousu, toimitusketjujen häiriöt tai palvelutuotannon keskeytykset.
- Tampereen kaupungin toiminta tukeutuu laajasti sopimuskumppaneiden ja toimitusverkostojen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hankintojen ja toimitusverkostojen riskienhallinta on olennaista kaupungin talouden ja toiminnan turvaamiseksi.
- Toimintavarmuuden kannalta kriittisissä hankinnoissa keskeistä on huomioida toimitusvarmuus, riittävät turvallisuusvaatimukset ja sopimusehdot, jotka turvaavat toimintakykyä häiriötilanteessa ja tarvittaessa myös poikkeusoloissa. Nämä tekijät varmistavat, että kriittiset palvelut eivät keskeydy vaan säilyvät tai palautuvat nopeasti kaikissa olosuhteissa.

Toimintavarmuutta edistävät toimenpiteet

Toimenpide

Luodaan toimintatapa tunnistaa toimintavarmuuden kannalta kriittiset kaupungin hankinnat ja suunnitella jatkuvuuden hallinnan toimenpiteet

Mittari

Toimintatapa on käytössä

Yhteenveto

Taloudellista vakautta

Tampereen kaupungin hankintatoimi varmistaa, että hankinnat tukevat talouden tasapainoa ja eurot käytetään viisaasti.

Tämä tarkoittaa tarkkaa tarveharkintaa, kilpailun varmistamista ja markkinoiden toimivuuden tukemista.

Vaikuttavaa uudistumista

Hankinnoilla on tavoiteltava ratkaisuja, jotka tuottavat enemmän lisäarvoa ja vaikuttavuutta kaupunkilaisille ja yhteiskunnalle.

Tämä vaatii uusia toimintatapoja, tulosperusteisuutta ja tiivistä markkinayhteistyötä.

Ekologista ja sosiaalista kestävyyttä

Hankinnoilla edistetään kaupungin ilmasto-, kiertotalous- ja luonnon monimuotoisuustavoitteita, sekä varmistetaan sosiaalisesti vastuullista toimintaa

Tämä toteutuu soveltamalla ympäristö- ja sosiaalisen vastuun kriteerejä, sekä käyttämällä työllistämisehtoa.

Toimintavarmuutta

Hankintojen on kestettävä globaalien kriisien, markkinaheilahtelujen ja toimitusketjujen katkosten aiheuttamat epäjatkuvuudet.

Tämä onnistuu ennakoinnilla ja kriittisten hankintojen riskipohjaisella suunnittelulla

Lisätietoja:

Hankintapalvelut

Kari Paju, hankintajohtaja